

2010-05-08 - **A magyar szellemi haza — jövönk a földgömbön**

Nos, hatvan év szemlélődés alatt arra a következtetésre jutottam, hogy a magyar a világ egyik nagyon rendes, tisztességes és tehetséges népe, amely előtt komoly jövő áll, ha megérti önmagát, helyzetét, lehetőségeit és ebből származó feladatait. Mindezt világszinten. Ennek nem nagy szavakban, hanem reális stratégiai koncepcióban és tettekben kell megnyilvánulnia.

Magyarország Európa közepe, Közép-Európa

Geopolitikai helyzetünk határozza meg nagy részben a sorsunkat — de nem teljesen, mert azt magunknak kell megteremtenünk, ma „globálisan”, az egész földgömb összefüggésében. Ez képességeinken fordul. Zsigmond, a király, a császár a Német-római Szent Birodalmat gyakran magyarokkal kormányozta. Ez történelmi tapasztalat, melyet észben kell tartanunk.

A 16—17. században a török megtörte az országot, amit sosem rúgtunk ki mindmáig — ebben Szekfű Gyulának nagy igazsága van —, s ezt követte szintén geopolitikai szükségszerűségből a Habsburg-elnyomás 1867-ig. Mindennek a következményeit mindmáig szenvedjük. (Erdély szerepe e tekintetben nagyon fontos.) Ezeréves törvényszerűségeinkben élünk, melyeket ismernünk kell. A Vasfüggöny (20. század) nagy vonalakban Nagy Károly birodalmának keleti határán futott (9. század). Az Európai Unió jelenlegi keleti határa (21. század) a nyugati keresztyénség és kultúr világ keleti határa (a Kárpátokig; 11. század). Ez „Zwischeneuropa” buffer-terület. „A Duna-táj bús villámhárító” Ady), amelyet nekünk túl kell ívelnünk, hogy magunkat kibontakoztassuk, de amelyet mint bázist nem szabad sohasem cserben-, sem kihasználatlanul hagynunk. Kiváló kilátótorony és ugródeszka ez a világban mindenfelé, ha erre jól felkészülünk. Számunkra nyílnak lehetőségek világszerte, „ha istenésszel, angyal-érzelemmel használni tudjuk éltünk napjait”(Vörösmarty). Ehhez tudatosítanunk kell magunknak helyzetünket, képességeinket és az egész világon létező, tovább kiépítendő, önmagunkban mindig jobban és jobban tudatosítandó magyar „hálózatunkat” Ez együtt A MAGYAR SZELLEMI HAZA „globálisan” azaz az egész földgömbön ma és holnap, amelynek polgára minden magyar ember az egész földgömbön. Ez a mi közös hazánk. Mint szellemi haza, azért emberi értékek hazája a magyar történelem értékvilágában, melyben egymásra és ezáltal magunkra ismerünk.

Mi, magyarok általános emberi ideálokért lelkesedünk, nem szűkkeblű nacionalizmusért, bármennyire is próbálják ezt mások belénk és a világsajtóba belemagyarítani. Ez az egyetemes ideálokra való beállítottság már a „Szent István-i állameszme” alap gondolatában benne van, amely szerint Magyarország többnyelvű, többkultúrjájú, többnemzetiségű állam, amelyet egy — később megfogalmazott — ideális és politikailag reális koncepció tart össze rendszeres, kiegyensúlyozott egészben: a Szent Korona Tana. Ez, melyet Verböczi Hármaskönyvében (1514) leír, a kormány és a politikai nemzet (továbbá a terület) organikus egysége, melyet az Országházban kiállított Szent Korona fejez ki. Ez történelmileg az Aranybullára megy vissza, a magyar alkotmányos rendszer alapkövére (1222), a magyar Magna Chartára. Az európai kontinens első alkotmányos állama Magyarország. A demokratikus alkotmányos rendszerek — mutatis mutandis — hasonló módon épülnek fel.

A 16—17. században a török hódoltság alatt és azután a magyarságot két könyv tartotta össze: Verbőczy Hármaskönyve, a Tripartitum és a Károlyi-biblia.

1953-ban a leideni egyetemen jogi tanulmányaim kezdetén (miután magyar diplomámat elismerték) bemutatkoztam a professzoraimnál. Midőn magánjog-professzorom hallotta, hogy magyar vagyok, azonnal rávágta: „Sajnos, nekünk nem volt Tripartitumunk.”

1526-ban, Mohács után Magyarország elköltözött a mennyországba, és azóta a mennyországban él. Minket a mennyország — mondhatnánk: Platón ideáinak a világa — tartott meg. Számunkra a mi Magyarországunk szellemi, de konkrét realitás. Ezt fejezi ki számunkra az a mondás is, miszerint „Magyarország a Nyugat védőbástyája” A „Nyugat”— ma: EU — számunkra nagyobb realitás, mint sok tősgyökeres nyugat-európai számára, mert az nekünk „vére megy” nem csak a pénztárcánkra.

A 16—17. században már Magyarország nyugati határán előállt „vasfüggőnyt” a magyarság a reformációban ívelte át, midőn kapcsolatba lépett a „nyugati-nyugati” „nagytengeri” világgal, az akkor kiterjeszkedő Angliá val, Hollandiá val stb., továbbá a többi protestáns országgal. A nyugati, tengeri hullámhosszra a 19. században Széchenyi István kapcsolt rá újra. A nép széles rétegei számára azonban ez csak később lett realitás, 1867 után, az első világháború, a második világháború, 1956, 1989 után mindmáig a kivándorlásban, a menekülésben a tengeren túl és Európában. Tudom, hogy ezt sokan negatív módon ítélik meg, mert — József Attila szerint — „kitántorgott” a Tengerentúltra sok-sok magyar. Nem tántorgott, hanem tudatosan ment. Kereste a saját jövőjét. És jól csinálta. Nézzük meg, hogy mit hoztak létre! A mi feladatunk felismerni „az idők jeleit” és az így előállt nagy magyar szórványból, diaszpórából okosan, közös akarattal az egész magyarság számára politikamentesen egy szellemi hazát, összjátékot felépíteni. A menekült- és emigrációs hullámok összessége a magyarság legnagyobb befektetése a maga jövőjébe. Ez a Kárpát-medencei magyarsággal együtt az egyetemes Magyar Szellemi Haza. Csak fel kell azt mint ilyent ismerni, és egymás kezét fogva közösen élni kell vele és benne. Ez útmutatás a jövőnkre: küldetés. A jövőbe nem lehet curukkolni.

Hogy a népek porondján ne vesszünk el

Ehhez tudnunk kell, kik vagyunk, honnét jövünk, hová megyünk, hogy gondolkodunk és cselekszünk. Ehhez otthon kell lennünk önmagunkban. Egy nép azzal válik nemzetté, hogy van saját öntudatos, egyetemes gondolatvilága, melyben önmagát felismeri, amely elhelyezi a létben. Ez a filozófiában és a vallásban fejeződik ki. A francia gondolkodás jellemzője Descartes, a teológiában Kálvin, az angolé Locke, az angolszász világ gyakorlati keresztyén mozgalmi, a németé Kant és Hegel, majd Luther, Schleiermacher és Barth. A magyaré a Kolozsvári Filozófiai Iskola, alapítója, Böhm Károly, továbbá Málnási Bartók György és Kibédi Varga Sándor filozófiájában s Ravasz László és Tavasz Sándor teológiájában — hogy csak a legismertebbeket említsük. Ők hasonló egyetemes szerepet töltenek be a maguk területén, mint Bartók Béla és Kodály Zoltán a zenében. Egy időben jelentek meg, a 19. és a 20. század fordulóján. A zene univerzális. A filozófia és a teológia nyelvhez kötött. Mi azonban olvashatjuk az ékes magyar nyelven írt szövegeket (Kibédi Varga, a müncheni egyetem professzora lévén, részben németül írt. Hallgatóit csak az egyetem nagy

auditóriumra tudta befogadni, annyian voltak.) A kolozsvári iskola filozófiája reális, két lábbal a földön járó, rendszeres, kiegyensúlyozott idealista bölcelet. Mint a Szent Korona Tan, mint a magyar gondolkodás. Benne magunkra ismerünk. Ezen iskola sok írását kiadtuk a Mikes International keretében (lásd: könyvkiadás: www.federatio.org/mikes_bibl.html, folyóirat: www.federatio.org/mikes_per.html, valamint www.mek.oszk.hu — Széchényi Könyvtár).

Nekünk a földgömb a bázisunk. Bárhol a világon meg kell állnunk helyünket. A világon gyakran az élvonalban állunk. A mi legfontosabb erőforrásunk az agyunk. Tudásból soha sincs elég. Azután jön a gyakorlat, az egymástól és másoktól való tanulás és — ez nagyon fontos — az, hogy „egymásnak adjuk a labdát” Mi egymás szövetségesei vagyunk.

Tudatosan kell mindnyájunknak üzleti alapismeretet szereznünk könyvelés-banküzletek, biztosítás-, „marketing” területén, függetlenül foglalkozásunktól. Ezen a téren az egyházak fontos szerepet tölthetnek be. Bármit tegyél is, jegyezd meg magadnak: ha magyar vagy, mindig duplán kell túlteljesítened a normát.

Mi, magyarok született kapcsolatteremtők vagyunk. Nyugat és kelet határán, egy sokkultúrájú, sokvallású világban élve magától értetődőnek tekintjük, hogy mások gondolatvilágába beelépünk, azt megértjük, s az embereket összehozzuk, egymással való együttműködésre bírjuk. Mi vagyunk egyben a kompromisszumok népe. Minden egymás elleni acsarkodásunkban történelmünk tanúsága szerint mi mindig a reális, tisztességes kompromisszumot keressük. Így tudjuk létrehozni azt az egyensúlyt, amiről fentebb mint jellegzetes magyar gondolkodási módról szoltunk. Tudatosítsuk magunkban ezen alapindítékainkat, s érvényesítsük azokat. Intelligensen és erővel.

Ez a feladatunk, ez a jövőnk. „Istenésszel, angyal-érzelemmel.” Ma, holnap és holnapután.

Hága, 2010. április

Dr. Tóth Miklós*a Hollandiai Magyar Szövetség első titkára

*1949 óta élek holland földön. Jogot és református teológiát tanultam Magyarországon és Hollandiában. Utána biztosító lettem, az egyik nagy holland biztosítótársaság igazgatója. Ebben a minőségemben és más hasonló gazdasági tevékenységeim során mint holland üzletember sokat dolgoztam az egész világon, s így volt alkalmam összehasonlítani tenni különböző népek között, mégpedig „belülről” azaz a gazdasági oldalról közelítve meg a jelenségeket, nem pedig mint turista.